

पुणे विद्यापीठ

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६०१२०६

२५६०१२०७

२५६०१२०२

फॅक्स : ०२०-२५६९१३४९

परीक्षा विभाग

गणेशखिंड, पुणे ४११ ००७

Website : www.unipune.ac.in

E-mail : coe@unipune.ac.in

अत्यंत महत्वाचे

संदर्भ : परीक्षा/समन्वय/१२५१

दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०११

प्रति,
मा.प्राचार्य,
सर्व संलग्नित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये.

विषय : प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, विज्ञान, विज्ञान (संगणक), विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान), बी.बी.ए., बी.सी.ए., बी.बी.एम. (आय.बी.)/(जुना बी.एफ.टी.) इत्यादी परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतरच्या कामकाजाबाबतच्या पुनःश्च सुधारीत केलेल्या सविस्तर सूचना/कार्यपद्धतीबाबत.

महोदय / महोदया,

वरील विषयाबाबत या कार्यालयाचे संदर्भ क्र. परीक्षा/समन्वय/१५६२, दिनांक २० डिसेंबर, २०१० व क्र. परीक्षा/समन्वय/२६५, दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१० या पत्रान्वये प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, विज्ञान (संगणक) व विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान), तसेच प्रथम वर्ष बी.बी.ए., बी.सी.ए., बी.बी.एम.(आय.बी.)/(जुना बी.एफ.टी.) इत्यादी परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतरच्या कामकाजाबाबतच्या सुधारीत केलेल्या सविस्तर सूचना/कार्यपद्धतीबाबत यापूर्वीच कळविण्यात आलेले आहे. सदर परीक्षा शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ पासून महाविद्यालयाकडे सोपविण्यात आलेल्या आहेत. याबाबत सदर परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतर करावयाच्या कामकाजाबाबतच्या सविस्तर सुधारीत सूचना/कार्यपद्धती तसेच परीक्षा व इतर शुल्कातील महाविद्यालयाचा हिस्सा पुनःश्च सुधारीत करण्यात येत असून आर्थिक बाबींशी निगडीत निर्णयाची अंमलबजावणी मार्च/एप्रिल, २०१२ च्या परीक्षेपासून करावयाची आहे.

प्रथम वर्ष परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतरच्या कामकाजाची पुनःश्च सुधारीत कार्यपद्धती :

प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, विज्ञान, विज्ञान (संगणक) व विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान), तसेच प्रथम वर्ष बी.बी.ए., बी.सी.ए., बी.बी.एम. (आय.बी.)/(जुना बी.एफ.टी.) इत्यादी परीक्षा शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ पासून महाविद्यालयाकडे सोपविण्याबाबत निर्णय घेण्यात आलेला असून सदर परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतर करावयाच्या कामकाजाबाबतच्या पुनःश्च सुधारीत करण्यात आलेल्या सविस्तर सूचना/कार्यपद्धती पुढीलप्रमाणे :

(१) विद्यापीठाने करावयाची कामे :

- परीक्षांची कार्यक्रमपत्रिका (Schedule of Examinations) जाहीर करणे.
- महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४, कलम ३२ (५) (अ) अन्वये सभांचे आयोजन करून प्राशिनिकांच्या नियुक्त्या करणे.
- प्राशिनिकांच्या सभा आयोजित करून प्रश्नसंच तयार करून घेणे.
- प्रथम वर्षाच्या परीक्षा व त्यांच्या उत्तरपत्रिका तपासण्याचे कामकाज द्वितीय व तृतीय वर्षाच्या परीक्षांची कार्यक्रमपत्रिका त्यानुसार तयार करणे.
- परीक्षेचे वेळापत्रक जाहीर करणे.
- प्रश्नपत्रिकांची छपाई करून त्या संबंधित महाविद्यालयांना वेळेत पोहोचविणे.
- परीक्षा निकोप वातावरणात पार पाडण्यासाठी दक्षता पथकांची नेमणूक करणे.
- विद्यापीठाने नमुना उत्तरपत्रिका (Model Answer) व गुणदान योजना (Scheme of Marking) संबंधित महाविद्यालयास द्यावी.
- महाविद्यालयांमध्ये केवळ प्रथम वर्षाच्या बहिस्थ: विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा असल्यास आयोजनाचा संपूर्ण खर्च विद्यापीठाकडून करण्यात येईल. बहिःस्थ विद्यार्थ्यांच्या परीक्षेचा पुरेशा (किमान २० विद्यार्थी) विद्यार्थी संख्येसह स्वतंत्र वर्ग (Block) असेल तर त्या परीक्षेच्या वर्गासाठी लागणा-या फक्त कनिष्ठ पर्यवेक्षकाचा खर्च विद्यापीठाकडून अदा करण्यात येईल.
- विद्यापीठाकडून आवश्यकतेनुसार अपवादात्मक परिस्थितीत प्रथम वर्षाची परीक्षा देताना संबंधित महाविद्यालयात मान्यताप्राप्त प्राचार्य व प्राध्यापक नसल्यास प्रभारी प्राचार्यांनी जवळच्या महाविद्यालयातील किमान ५ वर्षांचा अनुभव असलेल्या विद्यापीठ मान्यताप्राप्त प्राध्यापकास बहिःस्थ पर्यवेक्षक नेमण्याच्या अटीवर तात्पुरते परीक्षा केंद्र देण्याबाबत विचार करण्यात येईल.

(२) महाविद्यालयाने करावयाची कामे :

- शैक्षणिक पात्रता तपासून विद्यापीठ नियमाप्रमाणे विद्यार्थ्यांना प्रवेश देणे.
- उपस्थिती व तदनुषंगिक बाबी विचारात घेऊन सत्रपूर्तता (Term Grant) करणे.
- पात्र विद्यार्थ्यांचे परीक्षा अर्ज भरून घेऊन विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाचा आसन क्रमांक देणे, विषयवार समरी करून विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या वेळापत्रकानुसार परीक्षेचे प्रवेशपत्र देणे, विद्यार्थ्यांची परीक्षेची बैठक व्यवस्था करणे, इत्यादि.
- सदर विद्यार्थ्यांना कायम नोंदणी क्रमांक (PRN) देण्यात येऊ नये.
- परीक्षेसाठी महाविद्यालयाचे नांव व अनुक्रमांक असलेल्या उत्तरपत्रिका छापून घेणे व त्यांचा वापर परीक्षेसाठी करणे.
- विषयनिहाय विद्यार्थी संख्या विद्यापीठास मुदतीत कळविणे व त्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिका विद्यापीठाकडून स्विकारणे.
- परीक्षा आयोजनासाठी नियमानुसार संबंधितांच्या नेमणूका करणे.

- परीक्षा आयोजनासाठी अंतर्गत वरिष्ठ पर्यवेक्षक तसेच बहिःस्थ वरिष्ठ पर्यवेक्षक नियुक्त करणे. संबंधित प्राचार्यांनी अन्य संस्थेच्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांशी संपर्क साधून वरिष्ठ महाविद्यालयातील कमीत कमी पाच वर्षांचा शिकविण्याचा अनुभव असलेल्या शिक्षकास बहिःस्थ वरिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून नियुक्त करणे. अंतर्गत वरिष्ठ पर्यवेक्षकास पाच वर्षे शिकविण्याची अट शिथिलक्षम राहील.
- परीक्षेच्या वेळापत्रकानुसार परीक्षेचे आयोजन करणे.
- संबंधित महाविद्यालयाने विद्यापीठ नियमांनुसार परीक्षेचा निकाल मुदतीत जाहीर करणे.
- गुणपत्रकांवर महाविद्यालयाचे नांव, आय.डी.क्रमांक, तसेच विद्यापीठाचा व महाविद्यालयाचा लोगो छापून घेणे.
- तपासलेल्या उत्तरपत्रिका, जर्नल, टर्मवर्क इत्यादी निकाल जाहीर झालेल्या तारखेपासून पुढे सहा महिन्यार्पर्यंत जतन करून ठेवणे.
- फेरतपासणी व पुनर्मूल्यांकन तसेच उत्तरपत्रिकेची छायांकित प्रत, विद्यापीठ नियमाप्रमाणे शुल्क आकारून देणे.
- विद्यार्थ्यांना दुष्यम (Duplicate) गुणपत्रक देणे, इत्यादि.
- परीक्षांचे आयोजन, मूल्यमापन, स्टेशनरी इत्यादि विविध कामांसाठी करावा लागणारा खर्च, महाविद्यालयाने परीक्षा शुल्क व इतर शुल्कातील महाविद्यालयाच्या हिस्स्यातून करावयाचा आहे. महाविद्यालयाच्या हिस्स्याची रक्कम महाविद्यालयाने ठेवून घ्यायची असून उरलेल्या विद्यापीठाच्या हिस्स्याची रक्कम (परिशिष्ट "अ" व "ब" मध्ये दिल्याप्रमाणे) विद्यापीठाकडे पाठवावयाची आहे.
- ज्या महाविद्यालयामध्ये परीक्षा केंद्र आहे त्या महाविद्यालयाला संबंधित इतर महाविद्यालयांनी त्यांच्या विद्यार्थ्यांची परीक्षा घेण्याबाबत आयोजन केले आहे म्हणून आयोजक महाविद्यालयास साधारणपणे १ ते ३० विद्यार्थ्यांचा एक वर्ग (Block) या प्रमाणात झालेल्या प्रत्यक्ष खर्चापोटी (कनिष्ठ पर्यवेक्षक मानधन इत्यादी) विद्यापीठ नियमानुसार देय असलेली रक्कम अदा करण्यात यावी.
- विद्यार्थ्यांचा रोलनंबर हाच आसन क्रमांक (Exam Seat No.) असेल तसेच पुनर्परीक्षार्थी (Repeater) विद्यार्थ्यांसाठी "आर" (R) ने सुरवात करून वेगळा आसन क्रमांक द्यावा.
- महाविद्यालयांमध्ये प्रथम वर्षाच्या अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा आयोजनासाठी (Conduct of Examination) स्वतंत्र यंत्रणा असावी. बहिःस्थ: वरिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून संबंधित महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांनी त्याच्या संस्थेव्यतिरीक्त इतर शेजारील महाविद्यालयातील वरिष्ठ प्राध्यापकास नेमावे. कनिष्ठ पर्यवेक्षक व इतर कर्मचारी त्या त्या महाविद्यालयातील घ्यावेत.
- महाविद्यालयांनी संगणक प्रणालीचा वापर करण्यासाठी लागणारी सर्व व्यवस्था त्यांच्या स्तरावर करावयाची आहे. तसेच पुढे सदर संगणकप्रणालीचा देखभाल खर्च (Maintance) महाविद्यालयांनीच त्यांच्या स्तरावर करावा.
- विद्यापीठ शैक्षणिक विभागाच्या निर्णयानुसार, संबंधित विषय शिकवीत असलेल्या शिक्षकाकडूनच संबंधीत विषयाची उत्तरपत्रिका तपासून घ्यावी.

- प्रथम वर्षाच्या परीक्षा ज्या त्या महाविद्यालयात आयोजित होत असून संबंधीत विषय शिकविणारे शिक्षकच स्थानिक पातळीवर उत्तरपत्रिका तपासत असल्याने सदर उत्तरपत्रिकांचे नियमन (Moderation) करण्यात येऊ नये.
- पुनर्मूल्यांकन संबंधित विषय शिकविणा-या दुस-या परीक्षाकांकडून करून घ्यावे.
- ज्या महाविद्यालयांच्या विद्यार्थ्यांची आसनव्यवस्था इतर महाविद्यालयांच्या परीक्षा केंद्रावर करण्यात आली आहे, अशा परीक्षा आयोजक महाविद्यालयास आठ दिवस अगोदर संबंधीत महाविद्यालयाने आपल्या विद्यार्थ्यांची विषयवार समरी कळवावी.
- संबंधीत महाविद्यालयाने आयोजक महाविद्यालयास विद्यार्थी संख्येनुसार आवश्यक प्रमाणात उत्तरपत्रिका व पुरवणी उत्तरपत्रिका पोहचविणे आवश्यक आहे.
- ज्या महाविद्यालयाच्या परीक्षा केंद्रावर इतर महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांसह सिमित (क्लबिंग) करून परीक्षा आयोजित करण्यात आल्या आहेत, त्या महाविद्यालयाने संबंधीत इतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या उत्तरपत्रिका पुढील कार्यवाहीसाठी (तपासणे, निकाल तयार करणे इत्यादी) संबंधीत महाविद्यालयाच्या ताब्यात द्याव्यात.
- ज्या महाविद्यालयात परीक्षा केंद्र आहे तेथे “परीक्षा गैरप्रकार चौकशी समितीचे” गठन करण्यात यावे. तसेच सिमीत (क्लबिंग) करण्यात आलेल्या महाविद्यालयांनी त्यांची परीक्षा गैरप्रकार प्रकरणे आयोजक महाविद्यालयातील परीक्षा गैरप्रकार चौकशी समितीपुढे ठेवावीत व विद्यार्थ्यांना आकारण्यात येणारा दंड हा आयोजक महाविद्यालयात भरावा.

परीक्षा गैरप्रकार चौकशी समितीचे गठन खालीलप्रमाणे :

1. अध्यक्ष : प्राचार्य
2. सदस्य : संबंधित महाविद्यालयाचा परीक्षा विभागप्रमुख प्राध्यापक
3. सदस्य : संबंधित महाविद्यालयाच्या परीक्षा विभागातील प्राचार्य नियुक्त शिक्षकेतर सेवक
4. महिला सदस्य : प्राचार्य नियुक्त महिला प्राध्यापक.
5. मागासवर्गीय सदस्य : प्राचार्य नियुक्त संबंधित महाविद्यालयाचा मागासवर्गीय शिक्षक/शिक्षकेतर प्रतिनिधी.

परीक्षा गैरप्रकारबाबत विद्यापीठ अध्यादेश क्र. ९ मध्ये सविस्तर कार्यप्रणाली दिलेली असून त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.

- प्रथम वर्षाच्या परीक्षा महाविद्यालयाकडे दिल्यानंतर त्यासाठी जमा होणा-या शुल्काच्या हिस्स्याचे प्रमाण खालीलप्रमाणे (सोबत परिशिष्ट "अ" व "ब") :
 1. प्रथम वर्षाच्या परीक्षा अर्जाची किंमत, परीक्षा शुल्क, केंद्रिय मुल्यमापन प्रकल्प शुल्क, गुणपत्रक शुल्क, गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन अर्जाची किंमत आणि उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत अर्जाची किंमत या शिर्षकाखाली येणा-या एकूण शुल्कापैकी २० टक्के शुल्क विद्यापीठ हिस्स्यापोटी विद्यापीठाकडे जमा करावे व उर्वरित ८० टक्के शुल्क महाविद्यालयाकडे ठेवावे.
 2. गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन शुल्क, उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत शुल्क व गुणपत्रक दुर्यम प्रत शुल्क तसेच प्रथम वर्ष बी.बी.ए., बी.सी.ए., बी.बी.एम.(आय.बी.) अभ्यासक्रमातील प्रोजेक्टचे शुल्क १०० टक्के हिस्सा म्हणून महाविद्यालयांनी स्वतःकडे ठेवावा. (सोबत परिशिष्ट "अ" व "ब")

- प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, विज्ञान, विज्ञान (संगणक), विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान) बी.बी.ए., बी.सी.ए., बी.बी.एम.(आय.बी.)(जुना बी.एफ.टी.) इत्यादि अभ्यासक्रमांच्या वितीयार्धातील म्हणजेच ऑक्टोबर/नोव्हेंबर मध्ये आयोजित परीक्षेच्या शुल्कातील महाविद्यालयाचा हिस्सा त्यांनी ठेवून घ्यावा व विद्यापीठाचा हिस्सा विद्यापीठास पाठवावा. सदर परीक्षेचा सर्व खर्च महाविद्यालयांनी करावा व हा खर्च महाविद्यालयाकडे असलेल्या हिस्स्यापेक्षा जास्त झाल्यास तो विद्यापीठाकडे महाविद्यालयांनी परतावा म्हणून मागणी करावी. त्याचप्रमाणे या हिस्स्यापेक्षा कमी खर्च झाल्यास खर्च न झालेले शुल्क महाविद्यालयाने विद्यापीठास त्वरीत परत करावे.
- ज्या त्या महाविद्यालयाकडे प्रथम वर्षाची परीक्षा देण्यात यावी. संबंधीत महाविद्यालयात मान्यताप्राप्त प्राचार्य व प्राध्यापक नसल्यास प्रभारी प्राचार्यांनी जवळच्या महाविद्यालयातील किमान ५ वर्षाचा अनुभव असलेल्या विद्यापीठ मान्यताप्राप्त प्राध्यापकास बहिःस्थ पर्यवेक्षक म्हणून नेमावे.

(३) शैक्षणिक वर्ष २००९-२०१० व तत्पूर्वी प्रवेशित विद्यार्थ्यांबाबत :

शैक्षणिक वर्ष २००९-२०१० व तत्पूर्वी प्रवेशित प्रथम वर्ष या अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांची (पूर्वीच्या अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांसह) परीक्षा सर्व संबंधित महाविद्यालयाने आयोजित करावयाची आहे. शैक्षणिक वर्ष २००९-२०१० व त्यापूर्वीच्या ज्या पुर्नपरीक्षार्थींची (Repeater Students) परीक्षा विद्यापीठाने घेतली होती त्या विद्यार्थ्यांची ज्या विषयांचा अनुरोध (Backlog) आहे, त्या विषयांची परीक्षा देखील संबंधित महाविद्यालयाने आयोजित करावयाची आहे. अशा सर्व विद्यार्थ्यांचे गुणपत्रक संबंधित महाविद्यालयाने द्यावयाची आहेत. पुर्नपरीक्षार्थींना (Repeater Students) गुणपत्रक देताना, विद्यापीठाने तत्पूर्वी घेतलेल्या परीक्षेत विद्यार्थी ज्या विषयांमध्ये उत्तीर्ण असेल त्या विषयाचे गुण हे विद्यापीठाने महाविद्यालयास दिलेल्या निकालपत्रकाच्या (College Ledger) आधारे घेऊन संबंधित विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेत समाविष्ट करून दाखविण्यात यावेत व त्यानुसार संबंधित विद्यार्थ्यांचा निकाल जाहीर करण्यात यावा.

(४) बहिःस्थ विद्यार्थी :

बहिःस्थ विद्यार्थ्यांची परीक्षा विद्यापीठामार्फत घेऊन त्याचा निकाल जाहीर करणे व त्यांना गुणपत्रके देणे ही कामे पूर्वीप्रमाणेच विद्यापीठामार्फत केली जाणार आहेत. बहिःस्थ विद्यार्थ्यांना उत्तरपत्रिका व गुणपत्रक पुणे विद्यापीठाचे असणार आहेत. बहिःस्थ विद्यार्थ्यांची परीक्षेसाठी आसन व्यवस्था विद्यापीठामार्फत केली जाणार असून, उत्तरपत्रिका संबंधित महाविद्यालयाच्या परीक्षा केंद्रावरून पोहोच झाल्यानंतर केंद्रिय मूल्यमापन प्रकल्प पद्धतीने तपासून त्याचा निकाल व गुणपत्रक नेहमीच्या पद्धतीने वितरीत केले जाईल.

(५) प्रथम वर्ष परीक्षा केंद्र :

ज्या महाविद्यालयामध्ये मान्यताप्राप्त प्राचार्य नाहीत, आवश्यक त्या प्रमाणात मान्यताप्राप्त प्राध्यापकांची पदे भरलेली नाहीत व परीक्षा घेण्यासाठीच्या पायाभूत सुविधा उपलब्ध नाहीत अशा महाविद्यालयांना परीक्षा केंद्र असणार नाही. अशा महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची सोय लक्षात घेवून नजिकच्या महाविद्यालयाकडे परीक्षेची सर्व व्यवस्था सोपविण्यात येईल. संबंधित महाविद्यालयांनी याची नोंद घेऊन त्यानुसार विद्यापीठ कार्यालयास वेळीच कळविणे आवश्यक आहे.

वरील कार्यपद्धतीचा अवलंब करून परीक्षा व तदसंबंधित इतर कामे व्यवस्थित पार पाडण्यात यावीत, ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

(डॉ. शि. मो. आहिरे)
परीक्षा नियंत्रक

प्रत माहिती व योग्य त्या पुढील कार्यवाहीसाठी रवाना-:

१. मा.व्यवस्थापन परिषदेचे सर्व सन्माननीय सदस्य
२. मा.परीक्षा मंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य
३. मा.संचालक, महाविद्यालये व विद्यापीठ विकास मंडळ, पुणे
४. मा.कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे-७
५. मा.वित्त व लेखा अधिकारी, पुणे विद्यापीठ, पुणे-७
६. सर्व उपकुलसचिव, परीक्षा विभाग
७. उपकुलसचिव (शैक्षणिक / शैक्षणिक प्रवेश / बहिःस्थ)
८. पद्धती विश्लेषक (व्यवस्थापन माहिती विभाग)
९. मा.कुलगुरु यांचे कार्यकारी सहाय्यक
१०. सर्व सहाय्यक कुलसचिव, परीक्षा विभाग
११. सहाय्यक कुलसचिव (बहिःस्थ व प्रवेश)
१२. सर्व कक्षाधिकारी (परीक्षा विभाग)
१३. कक्षाधिकारी (बहिःस्थ विभाग)
१४. कक्षाधिकारी (परीक्षा वित्त)
१५. प्रमुख, विद्यापीठ उपकेंद्र, अहमदनगर / नाशिक

संदर्भ : १. अधिसभा दिनांक २६/२७ मार्च, २०११ च्या रथगन प्रस्तावानुसार निर्णय.

२. व्यवस्थापन परिषद ठराव क्र. म : २३४/१००९९९

परिशिष्ट "अ"

अ. क्र.	शुल्काचे वर्णन	शुल्क रूपये	महाविद्यालयाचा हिस्सा रक्कम रूपये	विद्यापीठाचा हिस्सा रक्कम रूपये
१.	परीक्षा अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	२०/-	१६/-	०४/-
	ब) व्यावसायिक	३०/-	२४/-	०६/-
२.	परीक्षा शुल्क			
	प्रथम वर्ष अ) कला व ललित कला	२६०/-	२०८/-	५२/-
	ब) वाणिज्य	२६०/-	२०८/-	५२/-
	क) विज्ञान	३९०/-	३९२/-	७८/-
३.	केंद्रीय मूल्यमापन प्रकल्प			
	अ) अव्यावसायिक	६५/-	५२/-	१३/-
	ब) व्यावसायिक	१०५/-	८४/-	२१/-
४.	गुणपत्रक			
	अ) अव्यावसायिक	६५/-	५२/-	१३/-
	ब) व्यावसायिक	१०५/-	८४/-	२१/-
५.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	२०/-	१६/-	०४/-
	ब) व्यावसायिक	३०/-	२४/-	०६/-
६.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन शुल्क			
	अ) अव्यावसायिक	३०५/-	३०५/-	---
	ब) व्यावसायिक	४०५/-	४०५/-	---
७.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	२०/-	१६/-	०४/-
	ब) व्यावसायिक	३०/-	२४/-	०६/-
८.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत शुल्क			
	अ) अव्यावसायिक	२५०/-	२५०/-	---
	ब) व्यावसायिक	३००/-	३००/-	---
९.	गुणपत्रक दुय्यम प्रत			
	अ) अव्यावसायिक	७०/-	७०/-	---
	ब) व्यावसायिक	१०५/-	१०५/-	---

परिशिष्ट "ब"

अ. क्र.	शुल्काचे वर्णन	शुल्क रूपये	महाविद्यालयाचा हिस्सा रक्कम रूपये	विद्यापीठाचा हिस्सा रक्कम रूपये
१.	परीक्षा अर्जाची किंमत	३०/-	२४/-	०६/-
२.	परीक्षा शुल्क			
	प्रथम वर्ष अ) बी.बी.ए. : सत्र - १ सत्र - २ प्रोजेक्ट	९८०/- ९८०/- ४००/-	७८४/- ७८४/- ४००/-	१९६/- १९६/- --
	ब) बी.सी.ए. : सत्र - १ सत्र - २ प्रोजेक्ट	९८०/- ९८०/- ४००/-	७८४/- ७८४/- ४००/-	१९६/- १९६/- --
	क) बी.बी.एम : सत्र - १ (आय.बी.) सत्र - २ प्रोजेक्ट	९८०/- ९८०/- ४००/-	७८४/- ७८४/- ४००/-	१९६/- १९६/- --
३.	केंद्रीय मूल्यमापन प्रकल्प	१०५/-	८४/-	२१/-
४.	गुणपत्रक	१०५/-	८४/-	२१/-
५.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन अर्जाची किंमत	३०/-	२४/-	०६/-
६.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन शुल्क	४००/-	४००/-	---
७.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत अर्जाची किंमत	३०/-	२४/-	०६/-
८.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत शुल्क	३३०/-	३३०/-	---
९.	गुणपत्रक दुष्यम प्रत	१०५/-	१०५/-	---